

Середня освіта

УДК 378.147:784.071

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18233873>

Міждисциплінарність як форма продуктивної взаємодії у формуванні вокально-фахової компетентності студентів факультетів мистецтв

Го Янь

аспірантка кафедри теорії музики та естрадного мистецтва, факультет мистецтв імені Анатолія Авдієвського, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, вулиця Пирогова, 9, м. Київ, 02000,

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-8406-0948>

Прийнято: 05.12.2025 | Опубліковано: 29.12.2025

Анотація: У статті досліджено проблему формування вокально-фахової компетентності студентів факультетів мистецтв на засадах міждисциплінарності з огляду на виклики сучасного динамічного культурно-освітнього середовища. З'ясовано, що міждисциплінарність як форма продуктивної взаємодії виступає важливим методологічним і дидактичним підґрунтям сучасної вокальної педагогіки у контексті компетентнісної парадигми. Визначено, що основний концепт компетентнісного підходу відображає спрямованість освітнього процесу з інформаційного аспекту передачі знань на ціннісно-орієнтований, оскільки професійна кваліфікація майбутнього фахівця поглиблюється ціннісно-смісловими, морально-вольовими, поведінковими характеристиками, що передбачає вирішення практико-орієнтованих завдань та проблемних ситуацій.

Проведений аналіз поняття «вокально-фахова компетентність» у наукових працях уможливив власну дефініцію досліджуваного феномена.

Розкрито, що формування вокально-фахової компетентності студентів факультетів мистецтв вимагає опори на міждисциплінарність, яка виступає системоутворювальним чинником й створює умови для продуктивної взаємодії теорії і практики, мистецтва і науки, традиційних та інноваційних освітніх технологій. Доведено, що результативність форм міждисциплінарної взаємодії у формуванні вокально-фахової компетентності студентів факультетів мистецтв виявляється в інтеграції різних аспектів досліджуваної компетентності (художньо-творчої, психофізіологічної, освітньо-інноваційної, соціально-комунікативної та ін.), що забезпечує комплексність фахової (вокальної) підготовки студентів факультетів мистецтв. Завдяки міждисциплінарній інтеграції студент усвідомлює закономірності вокального процесу, вчиться комплексно застосовувати отримані знання у майбутній виконавській, педагогічній та творчо-проектній роботі.

Ключові слова: *міждисциплінарність, інтеграція, продуктивна взаємодія, вокально-фахова компетентність, компетентнісний підхід, студенти факультетів мистецтв, фахова (вокальна) підготовка, виконавська та педагогічна діяльність.*

Interdisciplinarity as a form of productive interaction in the formation of vocal-professional competence of students of faculties of arts

Guo Yan

Postgraduate Student of the Department of Music Theory and Pop Art, Anatoly Avdievsky Faculty of Arts, Drahomanov Ukrainian State University, Pirogov Street, 9, Kyiv, 02000, ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-8406-0948>

Abstract: *The article examines the problem of forming the vocal-professional competence of students of faculties of arts based on interdisciplinarity in view of the*

challenges of the modern dynamic cultural and educational environment. It is established that interdisciplinarity as a form of productive interaction serves as an important methodological and didactic foundation of modern vocal pedagogy in the context of the competence-based paradigm. It is determined that the main concept of the competence-based approach reflects the orientation of the educational process from the informational aspect of knowledge transmission to a value-oriented one, since the professional qualification of a future specialist is deepened by value-semantic, moral-volitional, and behavioural characteristics, which presupposes the solution of practice-oriented tasks and problem situations.

The conducted analysis of the concept of “vocal-professional competence” in scientific works made it possible to formulate an original definition of the studied phenomenon. It is revealed that the formation of vocal-professional competence of students of faculties of arts requires reliance on interdisciplinarity, which acts as a system-forming factor and creates conditions for productive interaction between theory and practice, art and science, traditional and innovative educational technologies. It is proved that the effectiveness of forms of interdisciplinary interaction in the formation of vocal-professional competence of students of faculties of arts is manifested in the integration of various aspects of the studied competence (artistic-creative, psychophysiological, educational-innovative, social-communicative, etc.), which ensures the comprehensiveness of professional (vocal) training of students of faculties of arts. Owing to interdisciplinary integration, the student becomes aware of the regularities of the vocal process and learns to comprehensively apply the acquired knowledge in future performance, pedagogical, and creative project-based activities.

Keywords: *interdisciplinarity, integration, productive interaction, vocal-professional competence, competence-based approach, students of faculties of arts, professional (vocal) training, performance and pedagogical activities.*

Постановка проблеми. Сучасна вища мистецька освіта характеризується подальшим зростанням вимог до підготовки фахівців у сфері вокального мистецтва, здатних працювати в умовах динамічного культурного середовища, швидкої трансформації мистецьких практик та інтеграції цифрових технологій у виконавську діяльність. Все більше зростає суспільний запит на висококваліфікованих педагогів-вокалістів і виконавців, які не лише володіють вокально-фаховими вміннями, а й здатні до ефективної міждисциплінарної взаємодії, яка уможливорює вихід за межі суто технічного опанування вокалу й передбачає інтеграцію знань, умінь і досвіду з різних галузей наукового та мистецького знання. З цих позицій традиційне вокальне навчання студентів факультетів мистецтв видається вже недостатнім, адже сучасна виконавська практика потребує синтезу вокальної техніки з вміннями інтерпретаційної аналітики, проектно-комунікаційними навичками та здатністю до міждисциплінарної взаємодії в різних форматах професійної діяльності: від академічної сцени до естрадно-медійного простору.

За цих умов міждисциплінарність як форма продуктивної взаємодії виступає важливим методологічним і дидактичним підґрунтям сучасної вокальної педагогіки, зміщуючи акцент на комплексності, інноваційності та інтегративності процесу вокального навчання студентів факультетів мистецтв у контексті компетентнісної парадигми. Саме міждисциплінарна фахова компетентність студента-вокаліста, інтегруючи знання з вокальної педагогіки, вокально-сценічної практики, музичної теорії, музичної психології, медіакомунікацій тощо, має забезпечити його професійну мобільність, яка виявлятиметься в його здатності поєднувати класичну вокальну техніку, естрадно-сценічну артистичність та медіа-грамотність, що дозволить йому створювати цілісні музичні проекти, які відповідають вимогам сьогодення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У наукових працях І. Беха, Н. Бібік, С. Бондар, О. Вознюка, О. Дубасенюк, І. Зязюна, З. Курлянд, О. Локшиної,

В. Лугового, О. Пометун, О. Пехоти, Дж. Равена, О. Савченко, С. Сисоевої, Р. Хмелюк та ін., компетентнісний підхід розглядається як системна інновація та найважливіший орієнтир розвитку освіти XXI століття, оскільки він передбачає перехід від засвоєння учнями (студентами) інформації до набуття ними низки компетентностей (загальних та фахових) як критерію результативності освітнього процесу. З цих позицій результативність визначається не сукупністю засвоєної інформації, а здатністю людини активно діяти в різних проблемних ситуаціях.

Упровадженню компетентнісного підходу в теорії і практику підготовки фахівців мистецького профілю присвячено праці Л. Василевської-Скупої, К. Кабріль, А. Козир, Н. Лупак, Л. Масол, Н. Миропольської, О. Олексюк, О. Отич, Г. Падалки, Л. Пастушенко, І. Полубояринової, Т. Танько, Л. Теряєвої, М. Ткач, Н. Цюлюпи та ін. Формування вокальної компетентності студентів мистецьких спеціальностей розглядається в працях як українських, так і китайських науковців: В. Антонюк, Л. Василенко, Н. Гребенюк, Л. Гусейнової, В. Кузьмічової, Ю. Мережко, Є. Проворової, О. Процишиної, Вей Лімін, Лі Чуньпен, Цуй Шилін, Юйянь Шаоцян та ін.

Проблема компетентнісного підходу в освіті висвітлюється у колективній монографії за редакцією Овчарук О. В., де систематизовано світовий досвід упровадження компетентнісної парадигми та окреслено перспективи її адаптації в українському освітньому просторі [3].

Теоретико-методологічні засади мистецької освіти розкрито у монографії Масол Л. М., яка обґрунтовує концептуальні основи загальної мистецької освіти, розглядаючи її теоретичні та практичні аспекти [7]. Питання формування комунікативної компетентності майбутніх учителів мистецтва на засадах інтермедіальної технології досліджує Лупак Н. М. у своїй монографії [6].

Інтегративний підхід до професійного розвитку педагога в контексті сучасних цивілізаційних змін аналізують Дубасенюк О. А. та Вознюк О. В.,

акцентуючи увагу на необхідності комплексного підходу до формування педагогічної майстерності [2].

Специфіку формування вокальної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва досліджує Кузьмічова В. А., розглядаючи особливості роботи в класі постановки голосу [4]. Методичні аспекти цієї проблеми розкриває Лі Чуньпен у дисертаційному дослідженні, присвяченому методиці формування вокальної компетентності [5].

Ціннісні орієнтації як базовий конструкт формування професійного світорозуміння майбутнього вчителя музичного мистецтва аналізує Ткач М., визначаючи їх роль у становленні фахівця [11]. У міжнародній публікації Ткач М. та співавтори досліджують постнекласичні практики у змісті вищої мистецької освіти [14], а також загальні проблеми вищої музичної освіти та шляхи модернізації освітнього процесу [15].

Формування методичної компетентності майбутніх викладачів мистецької школи на заняттях сольного співу є предметом дисертаційного дослідження Процишиної О. [10]. Міждисциплінарний підхід до формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва обґрунтовує Цуй Шилін [12]. Здоров'язберезувальні технології як основу формування вокально-фахової компетентності розглядає Юйань Шаоцян [13].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

Студіювання автором наведених вище праць засвідчує, що в руслі загальної проблеми потребує виокремлення, наукового осмислення та додаткового дослідження проблема формування вокально-фахової компетентності студентів факультетів мистецтв на засадах міждисциплінарності в контексті компетентнісної парадигми для побудови компетентнісної моделі професійного становлення майбутнього артиста-вокаліста та викладача музичного мистецтва. Вирішенню цього завдання й присвячена дана стаття.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті – полягає в теоретичному обґрунтуванні та аналізі міждисциплінарності як форми продуктивної взаємодії у процесі формування вокально-фахової компетентності студентів факультетів мистецтв та виявленні її методичного потенціалу для інтеграції музично-теоретичних, психолого-педагогічних, виконавських і цифрових знань з метою підвищення ефективності фахової (вокальної) підготовки студентів факультетів мистецтв в умовах динамічного культурно-освітнього середовища.

Методологія. Для перевірки логічної узгодженості викладених теоретичних положень, їх практичної доцільності та методичної релевантності у дослідженні було застосовано комплекс взаємодоповнювальних методів, які поєднують теоретико-аналітичний і емпірико-методичний рівні.

Теоретико-аналітичні методи: логіко-структурний аналіз для виявлення послідовності і взаємозв'язку між основними категоріями (компетентність, міждисциплінарність, вокальна підготовка, методи навчання тощо); контент-аналіз наукових джерел, який забезпечує перевірку відповідності теоретичних положень сучасним науковим підходам у вокальній педагогіці, мистецькій освіті згідно компетентнісної парадигми; порівняльно-типологічний аналіз, який уможливорює співвіднести авторську дефініцію основного поняття з наявними визначеннями в науковому дискурсі та ін. З-поміж методологічних методів верифікації було використано метод педагогічного прогнозування, який дає змогу оцінити потенційну ефективність запропонованих теоретичних положень у реальному освітньому процесі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Студіювання праць з проблеми упровадження компетентнісного підходу у систему вищої освіти й мистецької освіти, зокрема, засвідчило, що основний концепт даного підходу відображає спрямованість освітнього процесу з інформаційного аспекту передачі знань на ціннісно-орієнтований, який націлений на формування цілісної особистості,

здатної застосовувати набуті в процесі навчання знання, вміння, навички та цінності (компетентності) для вирішення реальних життєвих проблем. Тобто, компетентнісний підхід передбачає вирішення практико-орієнтованих завдань, проблемних ситуацій й спрямований на розвиток критичного мислення, а не тільки на сприймання та механічне запам'ятовування різної інформації. Цей підхід забезпечує перехід від знаннєвої парадигми «Що я знаю?» до компетентнісної – «Що я можу зробити?».

За цих умов, як зазначає академік І. Бех, «методична реалізація компетентнісного підходу у вищій школі пов'язана з використанням таких педагогічних засобів, які б своєчасно забезпечували в освітньому процесі створення відповідних ситуацій, де відбувався б синтез набутих навчальних знань і умінь та способів практичної діяльності» [1].

Н. Бібік у своєму дослідженні акцентує увагу на тому, що компетентність виводить на універсальний метарівень, який «в інтегрованому вигляді представляє освітні результати, які досягаються не лише засобами змісту освіти, але й соціальної взаємодії у міжособистісному і інституційному культурному контексті» [3, с. 48].

У змісті вищої мистецької освіти, на думку О. Олексюк, компетентнісний підхід «сприяє формуванню готовності до більш ефективного розв'язання професійних, соціальних, особистісних проблем, до управління гнучкими міждисциплінарними проектами. Кваліфікація доповнюється ціннісно-смісловими, морально-вольовими, поведінковими характеристиками майбутнього фахівця і перетворюються в компетентність – універсальні знання і досвід, що дають змогу реалізувати широке коло повноважень» [8, с. 213]. З цих позицій дослідниця визначає особливу природу *мистецької компетентності*, яка «визначає шлях професійного становлення студентів через інтеграцію мистецьких знань, способів діяльності, досвіду емоційно-ціннісного ставлення до світу та досвіду творчої діяльності» [8, с. 222].

У дослідженні М. Ткач визначено, що саме система ціннісних орієнтацій виступає не тільки найважливішим регулятором її соціальної поведінки, але й унормовує її професійну діяльність, тому одним з найбільш цінних мотивів поведінки був і залишається мотив «набуття професійних знань, умінь, навичок та компетентностей» [11, с. 30].

На думку Л. Масол, переорієнтація мистецької освіти на компетентнісний підхід передбачає виховання майбутніх фахівців не тільки як споживачів художніх цінностей, але й розвиток у них «авторської здатності» як «спроможності виступати ініціатором того чи іншого мистецького задуму, втілювати його у власній творчій діяльності, бути перформативним – оригінальним й виразним в її презентації назовні» [7, с. 248 – 249].

У монографічному дослідженні Н. Лупак виокремлюється важлива складова фахової компетентності вчителя музичного мистецтва – *комунікативна компетентність*, яка формується на засадах інтермедіальної технології, та характеризує «здатність особистості до безпосереднього та опосередкованого конструктивного спілкування з іншими суб'єктами (медіасуб'єктами) та об'єктами (медіаоб'єктами) художньо-творчої діяльності на основі власних психофізичних ресурсів і комплексних знань законів і принципів комунікації» [6, с. 45].

У контексті нашої проблеми вельми цінними є дисертаційні дослідження не тільки українських, але й китайських науковців, в яких досліджується фахова й зокрема, *вокальна компетентність* майбутніх фахівців мистецького профілю. Так, дотичним до нашої проблеми видається дисертаційне дослідження Цуй Шилін, в якому проблема формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва розглядається на засадах міждисциплінарної координації як чинника сприяння успішності виконання ними різновекторної та багатофункціональної діяльності [12].

У дисертаційному дослідженні Лі Чуньпен вокальна компетентність майбутнього вчителя музичного мистецтва тлумачиться як «особистісне утворення, що виражає здатність до яскравого втілення художньо-образного змісту музичного твору шляхом використання сукупності вокально-виконавських знань, умінь та навичок, а також досвіду емоційно-ціннісного ставлення до вокального мистецтва» [5, с. 14].

Дослідниця В. Кузьмічова вважає, що вокальна компетентність майбутнього вчителя музичного мистецтва є необхідними структурним компонентом професіоналізації й виявляється в його здатності до «самостійно-творчої, художньо-інтерпретаційної та вокально-педагогічної діяльності, спрямованої на удосконалення процесу музично-виконавської та методичної підготовки» [4, с. 29].

У дисертаційному дослідженні Юйань Шаоцян вокально-фахова компетентність майбутнього вчителя музичного мистецтва розглядається як «цілісно-особистісне утворення, що поєднує ерудованість фахівця, дотичну вокально-виконавській та вокально-педагогічній діяльності, володіння основами виконавської майстерності та здатністю до застосування власних надбань у процесі навчання школярів співу» [13, с. 19].

У дисертаційному дослідженні О. Процишиної вивчається проблема формування *методичної компетентності* майбутніх викладачів мистецької школи на заняттях сольного співу. Виокремлене поняття дослідниця розглядає як фахово-особистісне утворення, що виявляється в здатності майбутнього викладача мистецької школи ефективно застосовувати набуті фахові знання та вміння у вокально-методичній та вокально-педагогічній діяльності [10, с. 3]

На підставі аналізу наведених дефініцій, ми розглядаємо *вокально-фахову компетентність студентів факультетів мистецтв* як інтегральну, системно організовану професійну якість особистості, яка включає комплекс психолого-фізіологічних, музично-теоретичних, музично-інформаційних та педагогічно-

методичних знань; вокально-технічних, музично-слухових, художньо-інтерпретаційних, музично-комунікативних умінь та навичок, а також досвіду їх застосування у практичній вокально-виконавській та педагогічній діяльності. Сформованість вокально-фахової компетентності студентів факультетів мистецтв визначається їх готовністю ефективно застосовувати набуті в процесі навчання вокальні вміння та навички, здійснювати художню інтерпретацію музичного твору, виявляти обізнаність у стилях та жанрах вокального мистецтва, досконало володіти своїм голосом як інструментом, що передбачає не тільки сформованість професійного вміння співати, а й здатності до самостійного творчого пошуку та постійного вдосконалення вокальної техніки.

З цих позицій формування вокально-фахової компетентності студентів факультетів мистецтв вимагає опори на *міждисциплінарність*, яка створює умови для продуктивної взаємодії теорії і практики, мистецтва і науки, та забезпечує комплексність фахової підготовки. Підтримуємо думку дослідників М. Ткач, О. Олексюк та ін., що в змісті вищої мистецької освіти все більше актуалізуються між- та трансдисциплінарні когнітивно-комунікативні стратегії, які спрямовані на подолання обмеженості дисциплінарно організованого знання, що зумовлює відмову від вузької спеціалізації навчання, переходу на між- та трансдисциплінарні позиції тощо [14].

Досліджуючи загальні проблеми розвитку сучасної мистецької освіти науковці М. Ткач, А. Козир та ін. зазначають, що успішній реалізації принципу міждисциплінарності у підготовці фахівців з музичного мистецтва сприяють механізми комунікації вищих закладів освіти різного спрямування між собою (конференції, спільні проекти тощо). Це створює базу не тільки для набуття цінного практичного досвіду студентів мистецьких спеціальностей й формує основу їхньої конкурентоспроможності в інших галузях, які пов'язані не лише з музикою, але й з естетикою, вихованням, охороною здоров'я тощо [15].

За цих умов формування вокально-фахової компетентності студентів факультетів мистецтв на засадах міждисциплінарності має багатовимірний характер, оскільки вокальне мистецтво за своєю природою інтегрує художні, наукові, психофізіологічні та педагогічні складники. Саме міждисциплінарний підхід сприяє поєднанню теоретичних знань із практичною вокально-виконавською діяльністю, оскільки інтеграція музично-теоретичних дисциплін (сольфеджіо, гармонії, аналізу музичних форм, історії та теорії музики) з індивідуальними заняттями з вокалу забезпечує усвідомлене опанування інтонаційної, ритмічної та стилістичної сторін вокального виконання. Теоретичні знання перестають бути абстрактними й набувають практичного значення в процесі інтерпретації вокальних творів, роботи над фразуванням, динамікою, тембровою палітрою та стилем.

Важливою особливістю формування вокально-фахової компетентності студентів факультетів мистецтв є міждисциплінарна взаємодія мистецьких та наукових знань. Так, залучення знань із вокальної фізіології, анатомії голосового апарату, акустики, психології та психофізіології виконавської діяльності сприяє формуванню свідомого, здоров'язбережувального підходу до співу. Студенти вчаться розуміти механізми голосоутворення, принципи дихання, резонування, артикуляції, а також закономірності емоційної регуляції та подолання сценічного хвилювання, що підвищує ефективність і безпеку вокальної практики.

Наголосимо, що інтеграція мистецьких і наукових знань особливо актуалізується в контексті становлення інтегративної освітньої парадигми. Як зазначають науковиці О. Олексюк та В. Тушева, створення інтегративних педагогічних концепцій стає можливим завдяки «широкому міждисциплінарному синтезу поєднання різних способів осягнення світу мистецтва і мистецької освіти», творчому переосмисленню їхніх ціннісних пріоритетів [9, с. 14.].

Погоджуємося з думкою О. Дубасенюк та О. Вознюка, що в контексті інтегративного підходу докорінно змінюється роль педагога у сучасному суспільстві, оскільки змінюються його особистісні детермінанти. На думку вчених, «цей процес розуміється як взаємне потенціювання (когеренцію, підсилення) особистісних і професійних аспектів педагога та вихід на рівень системних якостей цілого» [2, с. 18].

З цих позицій міждисциплінарність як форма продуктивної взаємодії забезпечує синтез традиційних та інноваційних освітніх технологій у процесі вокальної підготовки. Поряд із класичними методами індивідуального навчання, наслідування вокальної школи та художньо-педагогічного показу активно застосовуються сучасні цифрові технології: аудіо- та відеоаналіз вокального виконання, онлайн-платформи для самостійної роботи, цифрові нотні ресурси, елементи дистанційного та змішаного навчання. У педагогічному вимірі міждисциплінарність сприяє поєднанню вокально-виконавської підготовки з психолого-педагогічними та методичними дисциплінами, формує здатність майбутніх викладачів вокалу аналізувати власну діяльність, добирати адекватні методи навчання, враховувати індивідуальні особливості учнів і здійснювати педагогічну рефлексію. Це суттєво розширює освітній горизонт студента, сприяє розвитку рефлексії, самоконтролю та навичок самонавчання.

Суттєвою особливістю формування вокально-фахової компетентності студентів факультетів мистецтв є міждисциплінарна взаємодія вокального мистецтва з суміжними видами мистецтв: акторською майстерністю, сценічним рухом, хореографією, режисурою та сценографією. Така інтеграція формує цілісний образ виконавця, розвиває сценічну культуру, комунікативні вміння, здатність до художньо переконливої інтерпретації вокального твору та адаптації до різних виконавських форматів, а саме – академічного, народного, естрадного, медіапростору тощо. Це створює умови для розвитку професійної мобільності та

готовності майбутніх артистів-вокалістів та викладачів до різноаспектної вокально-виконавської та музично-педагогічної діяльності.

Отже, формування вокально-фахової компетентності студентів факультетів мистецтв на засадах міждисциплінарності передбачає цілісну продуктивну взаємодію мистецьких знань і практик із різних галузей, що забезпечує єдність художнього та наукового підходів, традицій та інновацій, індивідуальної та колективної виконавської діяльності.

Нами прогнозовано, що результативність форм міждисциплінарної взаємодії у формуванні вокально-фахової компетентності студентів факультетів мистецтв виявляється в інтеграції різних аспектів досліджуваної компетентності: художньо-творчої, психофізіологічної, освітньо-інноваційної, соціально-комунікативної та ін., що може скласти теоретичне підґрунтя для побудови компетентнісної моделі професійного становлення майбутнього артиста-вокаліста на засадах міждисциплінарності. Окремі положення майбутньої моделі представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Формування вокально-фахової компетентності студентів факультетів мистецтв: міждисциплінарний вимір

<i>Міждисциплінарність як форма взаємодії</i>	<i>Характер взаємодії</i>	<i>Вокально-фахова компетентність: різноаспектний зміст міждисциплінарного характеру</i>
Взаємодія теорії і практики	Інтеграція музично-теоретичних дисциплін (сольфеджіо, гармонія, аналіз музичних форм, історія музики) з вокальною підготовкою (постановка голосу, вокальний ансамбль, сценічна майстерність)	Забезпечує усвідомлене виконання, розвиток художньо-стилістичного мислення, інтерпретаційних умінь, інтонаційної та ритмічної точності тощо
Інтеграція мистецтва і науки	Поєднання вокального виконавства з анатомією та фізіологією голосу,	Формує свідоме ставлення до голосокористування, здоров'язбережувальну

	акустикою, психологією, та психофізіологією	компетентність, здатність до саморегуляції та подолання сценічного хвилювання
Міждисциплінарна взаємодія з іншими видами мистецтв	Інтеграція вокального мистецтва з акторською майстерністю, сценічним рухом, хореографією, режисурою тощо	Сприяє формуванню сценічної культури, художньо цілісного образу виконавця, комунікативних і презентаційних умінь
Єдність індивідуальної (сольної) та колективної (ансамблевої, вокально-хорової) діяльності	Поєднання сольного співу з ансамблевою, хоровою, проєктною та концертною діяльністю	Розвиває здатність до взаємодії, відповідальність, ансамблеве мислення та професійну адаптивність
Поєднання традиційних та інноваційних освітніх технологій	Класичні вокальні методики у взаємодії з цифровими технологіями (аудіо- та відеоаналіз, онлайн-платформи, цифрові нотні ресурси)	Розвиває рефлексію, навички самоконтролю, самонавчання, розширює освітній горизонт студента
Міждисциплінарність у вокально-педагогічній підготовці	Інтеграція вокального навчання з психолого-педагогічними та методичними дисциплінами	Формує готовність до викладацької діяльності, педагогічну рефлексію та здатність до індивідуалізації вокального навчання
Орієнтація на сучасний мистецький простір	Поєднання академічних традицій з вимогами естрадного, сценічного та специфіки медіапростору	Забезпечує професійну мобільність, конкурентоспроможність та готовність до різних форматів вокальної діяльності

Джерело: власна розробка автора

Висновки. Таким чином, результати теоретичного аналізу засвідчили, що міждисциплінарність як форма продуктивної взаємодії у формуванні вокально-фахової компетентності виступає системоутворювальним чинником, що забезпечує комплексність фахової (вокальної) підготовки студентів факультетів мистецтв. Завдяки міждисциплінарній інтеграції студент отримує цілісне уявлення про вокальне мистецтво як багатовимірний феномен, усвідомлює закономірності вокального процесу, вчиться комплексно застосовувати отримані знання у майбутній виконавській, педагогічній та творчо-проєктній роботі.

Перспективи подальших досліджень полягають у проектуванні та експериментальній перевірці компетентнісної моделі професійного становлення майбутнього артиста-вокаліста та викладача музичного мистецтва на засадах міждисциплінарності.

Список використаних джерел

1. Бех І. Компетентнісний підхід як освітня стратегія. *Компетентнісний вимір особистісного зростання учнівської молоді: теорія, практика, досвід* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 10–11 квітня 2012 р. / ред. : Н. Побірченко, В. Пашков та ін. Запоріжжя, 2012. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/8772/1/534%20Бех.pdf>
2. Дубасенюк О. А., Вознюк О. В. Інтегративний підхід до професійного розвитку особистості педагога в умовах цивілізаційних змін. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість*. Київ, 2010. Вип. 12 (22). С. 17 – 20.
3. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / під заг. ред. О.В. Овчарук. Київ : «К.І.С.», 2004. 112 с
4. Кузьмічова В. А. Формування вокальної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в класі «Постановка голосу». *Professional Art Education*. Vol. 2 (1). 2021. С. 28 – 34. <https://doi.org/10.34142/27091805.2021.2.01.04>
5. Лі Чуньпен Методика формування вокальної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва : автореф. дис. ... канд. пед наук : 13.00.02. Київ, 2013. 20 с.

6. Лупак Н. М. Формування комунікативної компетентності майбутніх учителів мистецтва: засади інтермедіальної технології : монографія. Тернопіль : Підручники і посібники, 2020. 452 с.
7. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта : теорія і практика : монографія. Київ : Промінь, 2006. 432 с.
8. Олексюк О. М. Музична педагогіка : навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 248 с.
9. Олексюк О. М., Тушева В. В. Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства та музичної педагогіки : навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 176 с.
10. Процишина О. Формування методичної компетентності майбутніх викладачів мистецької школи на заняттях сольного співу: дис. ... на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Київ, 2023.
https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/47768/2/%D0%94%D0%98%D0%A1%D0%95%D0%A0%D0%A2%D0%90%D0%A6%D0%86%D0%AF_%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B8%D1%88%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D1%97_%D0%9E.%D0%AE..pdf
11. Ткач М. Ціннісні орієнтації як базовий конструкт формування професійного світорозуміння майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2023. №2(28). С. 23–34.
[https://doi.org/10.31499/2307-4914.2\(28\).2023.291723](https://doi.org/10.31499/2307-4914.2(28).2023.291723)
12. Цуй Шилін. Формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва на засадах міждисциплінарної координації: дис. ... на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво). Одеса, 2023.
<http://www.dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/17798/3/Cui%20Shilin.pdf>

13. Юйань Шаоцянь. Формування вокально-фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва на засадах здоров'язбережувальних технологій : дис. ... на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво). Одеса, 2022.
<http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/15825>

14. Tkach M., Oleksiuk O., Kosinska N., Kyfenko A. Postnonclassical Practices in the Content of Higher Art Education. *Journal of Higher Education Theory and Practice*. 2022. № 22(6). С. 206 – 214. <https://doi.org/10.33423/jhetp.v22i6.5242>

15. Tkach M., Kozyr A., Mymryk M., Dubiuk N., Liming, W. General problems of higher music education, Ways of modernizing education and improving the research skills of young people, *Youth Voice Journal*. 2023. Vol. II. Pp. 59-70.
YVJ@rj4allpublications.com
<https://doi.org/10.13140/RG.2.2.18140.97925>